

LUDVIKA
KOMMUN

Transportkrav i upphandlingar

20240215

Vision, målområden och mål 2021–2025

Vision: Ludvika är framtidens, tillväxtens och möjligheternas kommun	
Strategiska målområden	Kommunövergripande verksamhetsmål
Barn och unga	En av landets bästa skolkommuner En bra kommun att växa upp i
Arbete och näringsliv	En tillväxtkommun
Livsmiljö	En bra kommun att leva i En hållbar kommun

Gäller
hela
koncernen

Vision, målområden och mål 2021–2025

Vision: Ludvika är framtidens, tillväxtens och möjligheternas kommun	
Strategiska målområden	Kommunövergripande verksamhetsmål
Barn och unga	En av landets bästa skolkommuner En bra kommun att växa upp i
Arbete och näringsliv	En tillväxtkommun
Livsmiljö	En bra kommun att leva i En hållbar kommun

Gäller
hela
koncernen

Målen som ska nås. Utgår från invånarna och dem som verkar här. Handlar om vad vår verksamhet åstadkommer. Några få mål, som alla är lika viktiga.

Det här menar vi med målet

För att vi ska bidra till att nå de globala, nationella och lokala miljömålen behöver alla hjälpas åt.

Kommunen ska vara pådrivande när det gäller miljö, hållbarhet och hushållning med resurser.

Kommunen ska både minska sin egen direkta miljö- och klimatpåverkan och underlätta för invånare och företag att minska sin. Det ska vara lätt att göra rätt.

Det här jobbar vi särskilt för

- Mat- och restavfallet ska minska
- Matsvinnet ska minska i kommunens serveringar
- Kommunkoncernens fordon ska gå på fossilfria drivmedel
- Energianvändningen i kommunkoncernens lokaler ska minska

Hur tänker Ludvika kring Fossilfria bränslen ?

Lagändring om miljökrav vid upphandling av bilar och kollektivtrafiktjänster

Den 1/6 2022 träder en ny lag ikraft som innebär att upphandlande myndighet ska säkerställa att de avtal som tilldelas gällande inköp och leasing av fordon, kollektivtrafik, sophämtning och olika typer av post och pakettjänster ska uppfylla krav på en minsta andel miljöanpassade fordon, s.k. minimimål.

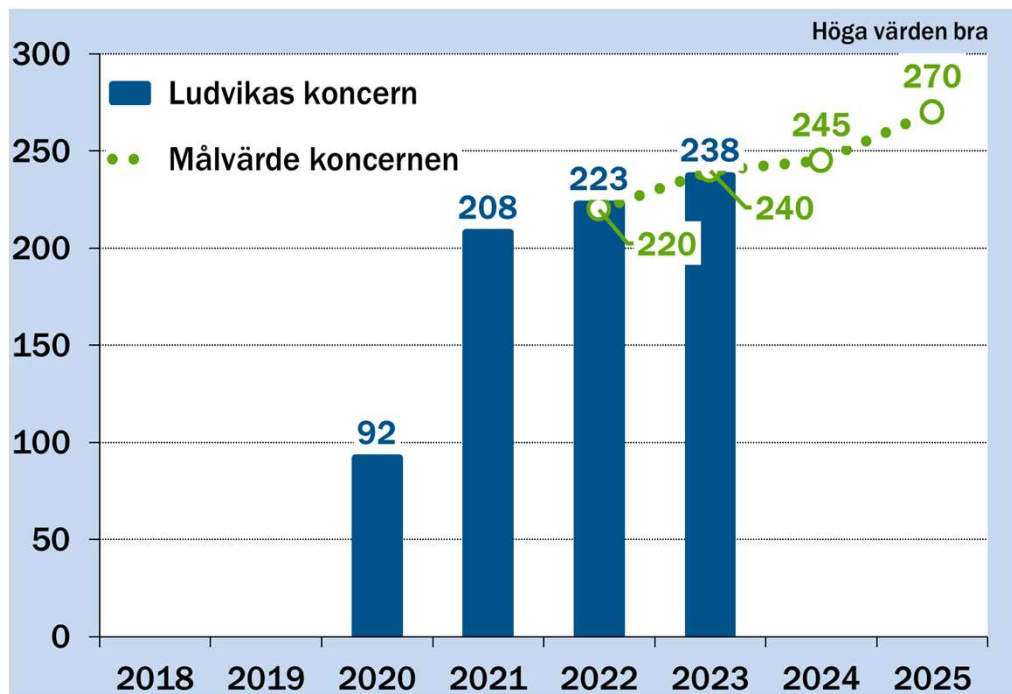
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/genomforande-av-ändringar-i-direktivet-om_H901TU14

Helhetstänk

Kommunkoncernen

Fordon som körs fossilfritt

Av de 238 fossilfria fordon-en är 25 elfordon, 107 hyb-rider och 105 som går på biodiesel. Andelen fossilfritt steg under året från 80 procent till 86 procent.

- Så här minskar vi klimat-påverkan från fordonssidan:
- Traditionella drivmedel ersätts med fossilfria, som biodieseln HVO100 som görs av restprodukter från livsmedelsindustrin. När vi 2024 har skaffat en tank i Fredriksberg kommer våra fordon kunna köras fossilfritt i hela kommunen.
- Bensindrivna personbilar ersätts med rena elbilar. Därför installerades 2023 fler laddstolpar, bland annat i Sunnansjö, Nyhammar och Grängesberg. Det kommer bli ytterligare stolpar och då främst utanför våra fastigheter i hela kommunen.
- Ibland gör vi oss också av med fordon, som inte ersätts med nya. Exempelvis leder nya arbetsformer och beteendeförändringar till ett minskat resande. Digitala lösningar har ersatt många fysiska möten och

Miljö i effektivt upphandlingsarbete!

UpphandlingsCenter – kommuner i samverkan:
*Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora,
Ludvika och Säter*

Miljöstrategiskt inspel i:

- Styrdokument
- Upphandlingar
- Strategiska diskussioner
- Rutiner och fotarbete!

Inköp som hävarm

5.1. God hushållning med resurser

Varje inköp som medför förbrukning av varor, material eller energi ska vara väl motiverade. Alternativ som innebär att inköpet helt kan undvikas eller ersättas med köp av tjänster, återbruk eller återvunnet ska alltid övervägas. Offentliga medel används för att bidra till hållbar utveckling globalt och lokalt.

5.2. Miljökrav som strategiskt verktyg

Agenda 2030 och de nationella miljömålen är utgångspunkter vid upphandling. Särskild vikt läggs vid målet om netto noll utsläpp av växthusgaser år 2045. Miljökrav som ska minska belastning på miljön ställs i alla upphandlingar. Drivande miljökrav ställs i upphandlingar av varor och tjänster som innebär betydande miljöpåverkan och som omfattar stora volymer. Vid kravställande på material vid upphandling av byggtreprenader ska miljöpåverkan och klimatavtryck alltid tas i beaktande.

”En offensiv upphandlingspolicy– för goda affärer, regional tillväxt och hållbar utveckling”

Mätbara, uppföljningsbara mål

Antal reserverade upphandlingar	Sociala företag är en viktig del i arbetet social hållbarhet. Minst 3 reserverade upphandlingar ska genomföras under 2021. (1 st, 2020).
Antal praktikplatser med anledning av sysselsättningskrav i upphandlingar	Den avsedda effekten av att ställa sysselsättningskrav är att skapa praktikplatser. Följs upp tillsammans med kommunernas arbetsmarknadsenheter. (över 32 personer, 2020)
Andel upphandlingar med krav gällande Miljö allmänt och övergripande	Alla upphandlingar, där så är möjligt, ska ha någon form av miljökrav, minst 98 % (95 % 2020). Varav minst 20 % per år ska vara på avancerad eller spjutspets-nivå enligt UHM eller egen bedömningsmall.
Specificerade miljöindikatorer enligt nedan	
Andel upphandlingar med krav gällande Återbruk -återvinning- avfallsförebyggande	Minst 20 % per år (12 %, 2020)
Andel upphandlingar med krav gällande Klimat -fossilfrihet	Minst 20 % per år.
Andel upphandlingar med krav gällande Kemikalier - giftfritt	Minst 20 % per år
Andel upphandlingar med krav gällande Ekologiska livsmedel	Minst 20 % per år av livsmedelsupphandlingar (olika mål per samverkande kommun).
Andel upphandlingar med krav gällande Lokalproducerade livsmedel	Minst 5 % per år av livsmedelsupphandlingar (olika mål per samverkande kommun).
Antal informationsaktiviteter (inkl. tidig dialog) som genomförts av UhC eller av UhC tillsammans med näringslivsansvariga/sakkunniga i kommunerna	Informationsaktiviteter av UhC eller tillsammans med de samverkande kommunerna är viktiga för att nå flera av UhC:s mål. (Ca 100 stycken tidiga dialoger 2020)
Andel företag med regional verksamhet som lämnat anbud av totalt antal lämnade anbud	UhC ska ta tillvara på och vara attraktiv för det regionala näringslivet. 2021 är målsättningen att möta andelen anbud med regional verksamhet

Måluppfyllnad

Indikatorer för måluppfyllnad

Indikatorer	2023	Mål
Andel upphandlingar med Miljökrav	94%	Mål 98% (87%, 2022)
Andel upphandlingar med avancerade/spjutspets krav gällande Återbruk - återvinning- avfallsförebyggande	22%	Minst 20 %
Andel upphandlingar med avancerade/spjutspets krav gällande Klimat -fossilfrihet	24%	Minst 20
Andel upphandlingar med avancerade/spjutspets krav gällande Kemikalier	40%	Minst 20 %
Andel upphandlingar med krav gällande Ekologiska livsmedel	100%	Minst 50 %
Andel upphandlingar med krav gällande Lokalproducerade livsmedel	100%	Minst 50 %

Upphandlingsplan, prioriterar och hjälps åt Miljö-sakkunniga

KOMMUNER - Upphandlingsplan 2022-2023. 20211029 - Excel

Arkiv Start Infoga Sidlayout Formler Data Granska Visa Berätta vad du vill göra... Jacob Holgersson

	A	B	C	D	E
28	UP23-020	Brandprojekteringstjänster	Arbeten gällande brandskyddsprojektering, upprättande av brandskyddsbeskrivning, systematiskt brandskyddsarbete, riskanalyser, analytisk dimensionering och utredningar och analyser samt övriga utredningar gällande brandskydds- dokumentation.	Bygg, anläggning, installation och underhåll	Sweco Sve
29	UP23-021	Källsorteringsmöbler inomhus	Källsorteringsmöbler i beställarens samtliga inomhusmiljöer.	Fastighet och inredning	PWS Nord
			Tekniska konsulttjänster Uppdragsstegen är i huvudsak:		
			Programarbete Utredningsarbete Projektering (utförandefunktionsentreprenad) Färdgivning Slussvårdningar/Årderingar Björnsköp och besiktningstjänster		
			Mark- och anläggningsarbeten av karaktären:		
			Anläggning av lekparker Anläggning/montering av markutrustning, t.ex. cykelställ och djupbehållare Platt- och stensättning Kantstensläggning Anläggning av ge-vägg, mindre sträckor Nyanslaggning av gat- och ge-vägbeläggning Björnsköp/läggning Planteringar (Perenner och träd) Montering och uppsättning av statar Anläggning av mindre parkeringsplatser Anläggning av vattenanläggningar typ fontän Ryddning i sig Anläggning av badplats	Bygg, anläggning, installation och underhåll	Electro Pic Ramboll Sv ÅF-Intersu
30	UP23-022	Tekniska konsulttjänster inom EL, Tele- och Data			
31	UP23-023	Mark- och anläggningsarbeten			AEB Antis Svensk Ma
32	UP23-024	Drogtester	Köp och leverans av salvo- och urintester samt verifiering av test hos akkrediterat labb enligt specifikation i avtalsvillkor och i varukorg priser drogtester.	Vårdrelaterat materiel och läkemedel	Pro Diagnost
			Programarbete och samordningsarbete:		
			Rengöring av dagvattenbrunnar (rännstensbrunnar) Slamsugning Spolning av avloppsrör i fastigheter, t.ex. skolor, kontor, äldreboenden Filtning av avloppsstammar, tillhandahållande av videofyll vid behov Besiktning av i första hand oljetankar, både i fastigheter och under mark av behörig besiktningssman Rengöring och sanering av oljetankar inför avlägsnande inklusive protokollföring på att tank är rengjord och klar för demontering Transport av spillolja, t.ex. vid avlägsnande av oljetank Tillverantagning av avfall på miljövänligt sätt Tömnings av fettskålar m.m.	Transport och fordon	Ragn-Sells Enerco GR Recover In
33	UP23-025	Spolning, slamsugning rengöring, besiktning av cisterner			

Nya instruktioner i Lathund till Föranalys Klimat – Fossilfria Transporter

Basnivå; omfattar transporter och leveranser som uppfyller basnivå enligt UhC eller hos UHM.

Om krav ställts på minst ett av följande:

- **Grundläggande fordonskrav (typ 2) med tillhörande utsläppsgränser** enligt mallen "Bilaga förslag på klimat- och miljökrav vid upphandling av transporter och fordon"
- **Krav på Euroklass** fordon eller **Steg** på arbetsmaskiner
- **Plan och mål** för att minska klimatpåverkan från transporter (minst 70% fossilfritt till år 2030)
- Kompletterande miljökrav fordon

Avancerad nivå; omfattar transporter och leveranser som uppfyller basnivå enligt UhC eller hos UHM.

Utöver basnivå. Om krav ställts på minst ett av följande:

- **Plan och mål för 100% fossilfria transporter till år 2030**
- **Krav på x andel fossilfria transporter/x andel miljöfordon** under **avtalsperioden** (i skarpt krav eller som resultat av mervärdesavdrag)

Spjutspetsnivå; omfattar transporter och leveranser som uppfyller basnivå enligt UhC eller hos UHM.

Utöver basnivå. Om krav ställts på minst ett av följande:

- Krav på **över 70% andel fossilfria transporter/över 70% andel miljöfordon** under **avtalsperioden** (i skarpt krav eller som resultat av mervärdesavdrag kommer upp i andel över 70% under avtalsperioden)
- Övrigt kreativt krav som bedöms ha en stor klimatnytta

LUDVIKA
KOMMUN

Massa att tänka på, beroende vilken upphandling!

Lätta fordon, Tungga fordon	
4. Kompletterande miljökrav fordon **** <i>Kompletterar övriga krav och kan även användas när andra krav inte är möjliga</i>	
Sparsam körning	Bas
Krav på däck	Bas
Hudrauloljor och tvätthall	Bas
Persontransporter	Bas, avancerad
Sy	<i>Uppföljning av detta krav kan Leverantören rapportera in uppgifter för CO2 beräkning enligt Bio</i>
K	
Ru	
	Redovisningskrav
Fl	Dokumentation, som styrker hur kraven ska uppfyllas, ska finnas tillgänglig hos
Sa	leverantören och redovisas i samband med implementeringsarbetet.
Vz	Procentsnivån är ett genomsnitt för hela tidsperioden som redovisas och gäller
Ci	sammantaget för transportarbetet inom uppdraget. På begäran ska leverantören
Ö	sammanställa använda drivmedelskvantiteter i mall som tillhandahålls av beställaren,
	alternativt tas en uppföljningsplan fram gemensamt mellan beställare och leverantör.

Till uppföljning av detta krav kan Leverantören rapportera in uppgifter för CO2 beräkning enligt Bio Driv Östs mall "Uppföljning av transportupphandlingar" som ligger i mappen för vägledningen.

Kolonialvaror

Avtalet omfattar kolonialvaror såsom mjöl, kryddor, buljonger, saft, måltidsdryck, sylt, snacks, konfektyr m.m.

1.6.2.2 Krav på fordon

3 (18)

Upphandlingscenter
FALUN BORLÄNGE REGIONEN

AVTAL

GNU 2022/135

Följande krav på fordon ska gälla:

- De fordon som används för transporter uppfyller minst avgaskraven i Euro VI. Om fossilfria transporter inte finns vid avtalsstart ska en plan för fossilfrihet presenteras inom sex (6) månader.
- Senast 2025 ska minst två fordon i transportkedjan från Leverantörens lager till beställande enhet som används för att utföra uppdraget utgöras av förnybart drivmedel.

Med förnybara drivmedel menas

- Bioetanol (ED95/E85/75).
- El eller vätgas producerad med förnybara energikällor enligt lag (2011:1200) om elcertifikat (t ex vatten-, vind-, sol-, vågkraft och/eller biobränslen). Grön el-avtal ska

ska med 70 % till 2030.
os Leverantören själv och

inom sex (6) månader ha

har ett dokumenterat
: efter att minimera
ett trafiksäkert beteende hos
om Leverantören anlitar
ören ska kunna intyga att
i styrker det.

transportbehovet, t.ex.

KOMMUN

Samarbete, samarbete....

- Uppföljning
- Kommuner i samverkan – politiska mål!
- Dialog och samverkan med leverantörer
- Engagerade medarbetare
- Utveckling och framtidstro
- Mod
- **SAMARBETE!!!**

Kontakt:

Jacob Holgersson

0240-86150

Jacob.holgersson@ludvika.se

**LUDVIKA
KOMMUN**